

คู่มือ การปฏิบัติงาน นักพัฒนาชุมชน

จัดทำโดย
งานสวัสดิการสังคม

042-951000

https://www.nmtb.go.th/select_news.php?news_id=933

คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ นักพัฒนาชุมชน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง

นักพัฒนาชุมชน มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านวิชาการพัฒนาชุมชน เกี่ยวกับพัฒนาชุมชน ด้านเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม การศึกษา และสันตนาการ การอนามัยและสุขภาพ การปกครองท้องถิ่นและความเจริญด้านอื่น ๆ โดยเป็นผู้ประสานงานระหว่างส่วนราชการและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นทุกด้าน และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้ประชาชนที่มาขอรับบริการได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ความสะดวก รวดเร็ว และถูกต้องในการขอรับบริการในเรื่องดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานนักพัฒนาชุมชนขึ้น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประชาชนผู้ขอรับบริการ ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงสิทธิที่พึงได้รับ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเป็นเกณฑ์การลดดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการบริการประชาชนต่อไป

ด้านปฏิบัติการ

- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านพัฒนาชุมชน เพื่อจัดทำแผนงาน สนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชน ประเภทต่างๆ รวมถึงแสวงหาและพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายองค์กรประชาชน
- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านพัฒนาชุมชนเพื่อกำหนดมาตรการและกลไกในการพัฒนา และส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการชุมชน ตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็ง สมดุลและมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานราก รวมทั้งในการพัฒนารูปแบบ วิธีการพัฒนาชุมชนให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่
- ศึกษา วิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในงานพัฒนาชุมชน เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำ และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาชุมชน และระบบสารสนเทศชุมชน เพื่อกำหนดนโยบาย แผนงาน ตลอดจนกำหนดแนวทางหรือวางแผนการพัฒนาชุมชนในทุกระดับ
- เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อสร้างความสมดุลในการพัฒนาชุมชน และความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานราก นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน
- กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ชี้วัดด้านพัฒนาชุมชน เพื่อให้มีเกณฑ์ชี้วัดด้านพัฒนาชุมชนที่ถูกต้องเหมาะสมได้มาตรฐาน
- ส่งเสริม พัฒนา ออกแบบ สรุปและวิเคราะห์การดำเนินการด้านการจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน เพื่อสร้างและพัฒนาระบบการจัดการความรู้ของชุมชน

- ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ชุมชนสามารถคิดค้นปัญหา วิเคราะห์ ตัดสินใจ วางแผนและดำเนินการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการของตนเองและชุมชนได้
- ส่งเสริมและพัฒนารูปแบบวิธีการจัดเวทีประชาคม หรือเวทีชุมชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อเอื้อให้ประชาชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อันนำไปสู่แผนชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการชุมชนและพัฒนาเครือข่ายของชุมชนในทุกระดับ
- ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาทักษะและให้ความรู้ในการบริหารจัดการระบบข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และภาคีการพัฒนา เพื่อการบริหารจัดการข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชนและการจัดทำระบบสารสนเทศชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
- ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนสามารถจัดทำแผนชุมชน รวมทั้งวิเคราะห์ ตัดสินใจ และดำเนินการร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการของตนเองและชุมชนได้ ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน

การบริการ	ระยะเวลา	เอกสารประกอบการพิจารณา	หมายเหตุ
<p>๑.ยื่นยื่น สิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ</p> <p>-รายใหม่ (ผู้สูงอายุที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์และผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนและลงทะเบียนผู้สูงอายุที่จะอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณถัดไป เกิดก่อนวันที่ ๒ กันยายน)</p> <p>-ผู้สูงอายุที่รับเงินเบี้ยยังชีพฯ จากเขตอื่นแล้วย้ายทะเบียนบ้านมาอยู่ในเขต อบต.</p> <p>ข้อกำหนดด้านกฎหมาย</p> <p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๒</p> <p>-พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖</p> <p>-หนังสือสำนักงานการคลัง ที่ กท ๑๓๐๘/๒๕๗๑ ลว. ๑๗ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง เห็นชอบ หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการค้าเงินการเพื่อขอรับเบี้ย ยังชีพผู้สูงอายุฯ</p> <p>-หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท ๐๘๑๐.๖/ว ๕๗๔๔ ลว. ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการรับ ลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔</p> <p>-หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่มท ๐๘๑๐.๖/ว ๕๔๓๔ ลว. ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒และระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพการให้คนพิการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒</p> <p>ค่าธรรมเนียม</p> <p>ไม่มีค่าธรรมเนียมในการยื่นสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ</p>	<p>ภายใน ๑๐ นาที</p>	<p>๑.บัตรประจำตัวประชาชน</p> <p>๒.ทะเบียนบ้าน</p> <p>๓.สมุดบัญชีธนาคาร (ธนาคารใดก็ได้)</p> <p>๔.หนังสือมอบอำนาจพร้อมบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับมอบอำนาจ (กรณีผู้สูงอายุไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้)</p>	<p>รับยื่นยื่นสิทธิทุกเดือน (ในวันเวลาราชการ) ณ งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง</p> <p>รายใหม่ : จะได้รับเงินในเดือนถัดไป หลังจากเดือนที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์</p> <p>รายที่ย้ายมา : จะได้รับเงินในเดือนถัดไปจากเดือนที่มาดำเนินการยื่นสิทธิ</p>

การบริการ	ระยะเวลา	เอกสารประกอบการพิจารณา	หมายเหตุ
<p>๒. การลงเงินเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพความพิการ</p> <p>ข้อกำหนดด้านกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> -ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยความพิการของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๖๒ -มติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบมติจากกรมการส่งเสริมพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพิ่มเงิน เบี้ยความพิการให้แก่คนพิการ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ -หนังสือกระทรวงมหาดไทย คำนวณที่สุด ที่มท ๐๘๑๐.๖/ว ๕๔๓๕ ลว. ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒ และระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒ <p>ค่าธรรมเนียม</p> <p>ไม่มีค่าธรรมเนียมในการลงเงินเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพความพิการ</p>	<p>ภายใน ๑๐ นาที</p>	<p>๑.บัตรประจำตัวคนพิการ</p> <p>๒.บัตรประจำตัวประชาชน</p> <p>๓.ทะเบียนบ้าน</p> <p>๔.สมุดบัญชีธนาคาร (ธนาคารใดก็ได้)</p> <p>๕.หนังสือมอบอำนาจพร้อมบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับมอบอำนาจ (กรณีผู้พิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้)</p>	<p>รับลงทะเบียนทุกเดือน (ในวันเวลาราชการ) ณ งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง</p> <p>จะได้รับเงินในเดือนถัดไปจากเดือนที่ลงทะเบียน</p>
<p>๓. การลงเงินเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์</p> <p>ข้อกำหนดด้านกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> -ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ จ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ <p>ค่าธรรมเนียม</p> <p>ไม่มีค่าธรรมเนียมในการลงเงินเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์</p>	<p>ภายใน ๑๐ นาที</p>	<p>๑.บัตรประจำตัวประชาชน</p> <p>๒.ทะเบียนบ้าน</p> <p>๓.สมุดบัญชีธนาคาร (ธนาคารใดก็ได้)</p> <p>๔.ใบรับรองแพทย์ (ระบุว่าเป็นผู้ป่วยเอดส์)</p>	<p>รับลงทะเบียนทุกเดือน (ในวันเวลาราชการ) ณ งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง</p>

การบริการ	ระยะเวลา	เอกสารประกอบกรพิจารณา	หมายเหตุ
<p>๔. ลงทะเบียนขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด</p> <p>ข้อกำหนดด้านกฎหมาย</p> <p>-ระเบียบกรมกิจการเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด พ.ศ. ๒๕๖๕</p> <p>-ระเบียบกรมกิจการเด็กและเยาวชน ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘</p> <p>ค่าธรรมเนียม</p> <p>ไม่มีค่าธรรมเนียมในการลงทะเบียนขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด</p>	<p>ภายใน ๑๕ นาที</p>	<p>๑. บัตรประจำตัวประชาชนผู้ปกครอง</p> <p>๒. ทะเบียนบ้านผู้ปกครอง</p> <p>๓. สูติบัตรเด็กแรกเกิด</p> <p>๔. หนังสือรับรองรายได้/ใบรับรองเงินเดือน (ของสมาชิกในครัวเรือนทุกคนที่มีรายได้ประจำ</p> <p>๕. สำเนาบัตรเจ้าหน้าที่ของรัฐ/บัตรแสดงสถานะหรือตำแหน่ง หรือเอกสารอื่นใดของผู้รับรองคนที่ ๑ และ ๒</p> <p>***ผู้ปกครองต้องถูกบริการพร้อมเพียบกับเลขบัตรประจำตัวประชาชน</p>	<p>รับลงทะเบียนตามนโยบายรัฐบาล (ในวันเวลาราชการ) ณ งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง</p> <p>การรับรองสถานะของครัวเรือน</p> <p>ผู้รับรองคนที่ ๑ และ ๒ : อ.พม./อ.สม./กรมการชุมชน/ประธานชุมชน/ข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานราชการ</p>
<p>๕. การขอรับเงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี</p> <p>ข้อกำหนดด้านกฎหมาย</p> <p>๑. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การสนับสนุน การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๖๓ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖</p> <p>๒. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑(๒) เรื่องการสงเคราะห์ในการจัดการศพ ผู้สูงอายุตามประเพณี</p> <p>๓. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>ค่าธรรมเนียม</p> <p>ไม่มีค่าธรรมเนียมในการขอรับเงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี</p>	<p>ภายใน ๑๐ นาที</p>	<p>-เอกสารของผู้เสียชีวิต</p> <p>๑. บัตรประจำตัวประชาชน</p> <p>๒. ทะเบียนบ้าน (ประทับตราคำว่า*ตาย*)</p> <p>๓. ใบมรณบัตร</p> <p>๔. บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ</p> <p>-เอกสารของผู้ยื่นขอรับเงินสงเคราะห์</p> <p>๑. บัตรประจำตัวประชาชน</p> <p>๒. ทะเบียนบ้าน</p> <p>๓. สมุดบัญชีธนาคาร</p> <p>-เอกสารของผู้รับรอง</p> <p>บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐให้กรรับรอง</p>	<p>ยื่นคำขอภายใน ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ออกไปมรณบัตร (ในวันเวลาราชการ)</p>
<p>๖. การขอรับสวัสดิการอื่นๆ</p> <p>ข้อกำหนดด้านกฎหมาย</p> <p>-พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>-พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖</p> <p>-ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘</p> <p>-ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๘</p> <p>ค่าธรรมเนียม ไม่มีค่าธรรมเนียมในการขอรับสวัสดิการอื่นๆ</p>	<p>ภายใน ๑-๗ วัน</p>	<p>๑. บัตรประจำตัวประชาชน</p> <p>๒. ทะเบียนบ้าน</p>	<p>ระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับประเภทของการขอรับบริการ ณ งานสวัสดิการสังคม สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง</p>